

Projekt god start Allerød gymnasium 2017-18

Struktur for forløbet

1. **Introugen:** Introprogram, makkerordning (se nedenfor) og Projekt god start introduceres i teamets første time med klassen.
2. **I grundforløbet** gennemføres 3 moduler i alle 1.g grundforløbsklasser: Samarbejde og Studieteknik 1-2.
3. **I studieretningsforløbet** gennemføres 2 moduler i alle 1.g klasser: Klassekultur og Studieteknik 3.
4. **Hele året:** Teamlærere og studievejleder har fokus på klassens trivsel. Teamlærer og tutorer tager kontakt til studievejleder ved tegn på mistrivsel og aftaler hvem der taler med eleven.

Involverede

- Tutorer, teamlærere i 1.g (grundforløbsklasser og studieretningsklasser) studievejledere, læsevejledere.

Formål

- At sætte fokus på god klassekultur og give alle en god start – både i august og i november.
- At forebygge gruppedannelser, stress, ensomhed og mistrivsel.
- At få de gode erfaringer frem (mht. samarbejde, klassekultur og studieteknik).

Klassemoduler (skemalagt)

Samarbejde (et modul med 1-2 teamlærere)

- observeret gruppearbejde opført som rollespil samt efterfølgende klasses Diskussion
- Evt. regler/aftaler vedtages i klassen, og teamlærerne videreformidler dem til klassens øvrige lærere. Alle lærere følger op på aftalerne i forbindelse med gruppearbejde.

Studieteknik 1-3 (to moduler med læsevejleder samt et modul med studievejleder og to tutorer)

- Screening af alle elever og tilbud om læsevejledning.
- Præsentation af forskellige notatteknikker og –programmer samt kort læsekursus.
- Fornuftig strukturering af lektielæsning og planlægning af skriftligt arbejde.
- Gode erfaringer med studieteknik og forebyggelse af stress.

Klassekultur - (et modul med et teammedlem, to tutorer og en studievejleder)

- Oplæg fra team/ evt. studievejleder
- Gruppedebat ud fra case-eks.
- Klasseopsamling: Aftaler vedtages i klassen, og teamlærerne videreformidler dem til klassens øvrige lærere. Alle lærere følger op på aftalerne i forbindelse med gruppearbejde.

Makkerordningen – beskrivelse

- Makkerpar laves af tutorerne, to og to af samme køn fra forskellige skoler
- Tutorer sætter navneskilte på borde i 1.g klasser og sender listen til teamlærerne i Lectio
- Teamlærerne lægger listen på klassekonferencen så alle lærere kan se dem og bruge dem i pararbejde.
- Tutorerne gennemfører kend-din-makker-øvelsen i 1. time, og teamlærerne introducerer makkerordning (se pkt. 1-5 nedenfor) og baggrunden for den i 1. time med klassen, og eleverne opfordres til at udveksle kontaktoplysninger med makkeren.
- Ordningen vedligeholdes af teamet

Formålet med makkerordningen er at sætte fokus på en god klassekultur og give alle en god start. Som makker er man opmærksom på om ens makker trives godt socialt i klassen. Dette indebærer disse konkrete opgaver:

1. Hvis makkeren ikke dukker op til sociale arrangementer på skolen, sender man en besked for at høre, om makkeren er ok.
2. Man skal give sin makker besked, hvis man ikke kommer i skole.
3. Man kontakter sin makker, hvis han eller hun ikke er i skole/ til time og ikke har givet besked, for at høre om alt er okay.
4. Hvis makkeren er fraværende, sørger man for at tage noter til vedkommende, ligesom man skal sørge for at informationer og evt. udleverede papirer bliver videregivet.
5. Hvis man tænker, at ens makker har det svært socialt, er det i orden at henvende sig til en lærer med sin bekymring, så der bliver taget hånd om det.

Når eleverne den første skoledag kommer ind i klassen, sætter de sig ved siden af deres makker (navneskilte som tutorerne har lavet dagen inden).

I den første introperiode sidder makkerparrene ved siden af hinanden, men flytter rundt i klassen, så man hver dag sidder ved siden af sin makker og en ny klassekammerat. Efter hytteturen laver teamlærerne faste pladser som bør ændres jævnligt (f.eks. en gang hver 3. uge efter tilfældighedsprincip eller efter en plan som lærerteamet ønsker). Det vigtige er at klassen bliver blandet og ikke får "faste" pladser.

Makkerpar i studieretningsforløbet:

Der etableres makkerpar igen når studieretningsforløbet begynder i nov. og der er nye klasser for alle elever. Det er **teamet** der beslutter hvornår makkerordningen ændres, og hvem der skal være sammen, den beslutning bør ikke lægges ud til klassen.

BILAG 1: Modulet "Klassekultur"

Temalærerne planlægger og styrer dette modul, studievejlederen deltager med oplæg. Her er et forslag til struktur for modulet:

a) Oplæg fra studievejleder, b) Gruppedebat ud fra cases og c) Klasseopsamling m. teamlærer som ordstyrer.

Studievejlederens oplæg (nedenfor) skal give eleverne en forståelse af de forskellige følelsesmæssige udfordringer de kan støde på i deres gymnasietid (f.eks. stress, mistroivsel, depression, ensomhed). Meningen er at sætte ord på og "normalisere" det unormale. Hvis eleverne hører om det som en del gymnasieelever oplever i deres gymnasietid, bliver de opmærksomme på at man kan få hjælp og at det er noget andre unge også oplever. b) Efterfølgende skal der i grupper diskuteres en række cases (se bilag 2). c) Derefter kan man sammen med klassen beslutte hvordan der skal samles op: referat eller skriftlig kontrakt som hænges op i klassen (se eks. bilag 4). Lad gerne en elev skrive det.

Oplæg fra studievejlederen (som deltager i modulet)

Hvorfor er det vigtigt med en god klassekultur? I er i klassen professionelle samarbejdspartnere som på en arbejdsplads. I skal arbejde sammen hver dag i de næste 3 år, og udbyttet af læringen (det faglige) afhænger i høj grad af arbejdsklimaet/klassekulturen. Desuden er der en række gode grunde som handler om det sociale miljø i klassen.

Som elev i gymnasiet kan man komme ud for en række udfordringer, hvor en god klassekultur er en vigtig faktor:

Det er ganske normalt at man som gymnasieelev undervejs i gymnasietiden kan føle sig stresset i forhold til egne og andres forventninger eller pga. arbejdspresset. 26,1% af gymnasieelever føler sig ofte eller altid stressede. (Lasgaard og Kristensen: "Ensomhed i gymnasieskolen..." 2009, Ventilen)

Det er ganske normalt at man som gymnasieelev kan komme til at opleve skoletræthed som bremser alt lyst og energi til skolearbejdet. Det kan i nogle tilfælde betyde at man kommer bagud med afleveringer, og det kan opleves som et sort hul/ond cirkel hvor den ene manglende aflevering tager den anden.

Det sker at man som gymnasieelev oplever at skoletrætheden går over til en mere permanent følelse af at være trist hele tiden, ikke have lyst til noget som helst, ikke at stå op, ikke at kunne sove heller, ikke at ville tale med andre mennesker.

Det sker at man som gymnasieelev kan føle sig udenfor at man kan få fornemmelsen af at alle andre har aftaler i weekenden med hinanden, at man er den eneste der ikke har lyst til at drikke sig fuld og gå til fest.

25 % af alle unge på 15-19 år føler sig af og til ensomme. 6 % af unge i gymnasiet føler sig tit eller altid ensomme.

Det er de færreste der kommer igennem gymnasietiden uden i perioder at have problemer og føle at de ikke slår til – det er helt normalt. Og man kan få hjælp: Ofte kan det være en hjælp at tale med et andet menneske om det der ikke lige fungerer perfekt. Vi har lavet Projekt god start på AG for at styrke fællesskabet i klassen, og for at få alle til at være en del af en god klassekultur og passe på det gode arbejdsklima.

På skolen kan man bl.a. kontakte tutorerne, teamlærerne og studievejlederne. Der er planlagte samtaler med teamlærerne og studievejlederne, men man er selv også velkommen til at kontakte dem, hvis man har spørgsmål eller har brug for en samtale. Også hvis man er bekymret for en klassekammerat!

Studievejlederne kender desuden mange muligheder for at få yderligere hjælp.

BILAG 2: "Klassekultur" – cases til gruppedebat

Idé til struktur af gruppedebatten: 6 grupper dannes, print og klip ud i 6. eks. (et sæt til hver gruppe), placér de syv papirstimler på bordet med bagsiden opad. Man trækker en case og taler om den, inden den næste trækkes.

Case 1: Michael kommer ikke fra en skole i kommunen og kender ikke en eneste på ag. Han er genert og har det ikke så godt med at starte samtaler. Hvordan kan man hjælpe Michael til at få nogle nye venner?

Case 2: Peter mangler at aflevere mange afleveringer og får meget fravær. Han er meget skoletræt og overvejer at droppe ud. Hvordan skal du reagere som klassekammerat?

Case 3: Klassen har det svært socialt, og der er mange gruppedannelser. Hvordan får man klassen til fungere bedre sammen og blive til en helhed?

Case 4: Sofus har besluttet at holde en hyggeaften for en større gruppe af dem han kender. Han siger til alle han møder i skolen, at han holder en lille fest og at de bare kan komme. Han siger det både til nogle i klassen og andre han kender fra andre klasser. Susanne går i klasse med Sofus og hører godt at han siger at der er fest og at alle er velkomne, men hun er ikke sikker på om invitationen gælder hende også, og hun bryder sig ikke om at spørge. Kunne Sofus have gjort noget anderledes? Kunne Susanne?

Case 5: Tove, Kenneth og Svend er i gruppe sammen og skal fremlægge for resten af klassen. Svend bryder sig ikke om at fremlægge, og bliver meget nervøs dagen før fremlæggelsen. Han tør ikke fortælle de andre i gruppen om hvordan han har det, og beslutter sig for at blive hjemme på fremlæggelsesdagen. Tove og Kenneth bliver rigtig sure over at Svend ikke kommer. Kan de handle anderledes i situationen?

Case 6: På klassens facebookside ligger der nogle billeder af en fra klassen, og du ikke er sikker på at personen selv er glad for at netop de billeder er lagt på. Hvad gør du?

Case 7: I har aftalt at mødes til førfest hjemme hos Kurt fra klassen inden I tager til fest på skolen. Din makker fortæller at hun ikke har lyst til at drikke, så hun vil ikke med. Hvordan forholder du dig til det?

Case 8: Du deltager i et gruppearbejde hvor en del af gruppen slet ikke er aktive. Hvad gør du?

BILAG 3: "SAMARBEJDE" - Gruppearbejdsøvelse - Brug de gode erfaringer!

Formål: At øge opmærksomheden omkring de mange ting der sker i et stykke gruppearbejde, og diskutere hvordan man kan forholde sig til dem. At blive en god samarbejdspartner. At bruge de gode erfaringer man har med sig fra tidligere gruppearbejdssituationer.

Idé til struktur for timen:

- Rollespil: observeret gruppearbejde
- Debat
- Aftaler om det gode gruppearbejde

5 elever melder sig frivilligt til et rollespil, og forlader lokalet 10 min. De aftaler med hjælp fra teamlæreren hvilke roller de hver i sær vil spille i rollespillet (forskellige typer af deltagere i et gruppearbejde). De finder selv på et emne for gruppearbejdet.

Resten af klassen får følgende instrukser:

Alle skal observere gruppearbejdsprocessen, og have fokus på noget særligt der skal lægges mærke til når de 5 forsøgspersoner går i gang.

2 til 3 personer observerer på hvert af følgende områder:

1. Hvilke roller er der i gruppen f.eks. leder, den lyttende, er der en klovn?, en mægler?...
2. Hvor lang tid taler hvert af gruppemedlemmerne? Tag evt. tid.
3. Lav en tegning af kommunikationsvejene. Hvem henvender sig til hvem?
4. Se på deltagernes kropssprog. Er det åbent eller lukket? Nogen der vender sig væk fra andre? Osv.
5. Lyt til diskussionen - holder gruppen sig på sporet? Bliver der konkluderet?
6. Undersøg stemningen i gruppen. Arbejdes der godt sammen? Bliver alle inddraget? Godt humør eller trykket stemning?
7. Hvordan er styreformene? Demokratisk? Anarkistisk? diktatorisk?

Forsøgsgruppen kommer ind og spiller deres rollespil mens klasse observerer (max. 10 min.)

Fremlæggelse af observationer og diskussion af samme. F.eks. Hvilke gode erfaringer med gruppearbejde skal bruges i gymnasiet? Hvordan kan man blive en god og professionel deltager i gruppearbejde?

Lærerens rolle er at være tovholder og samle op på den efterfølgende diskussion. Det er meget vigtigt at klassen holdes fast på at tale konstruktivt om observationerne af gruppens rollespil.

De gode erfaringer og indholdet fra diskussionerne kan med fordel noteres ned og tilføjes klassens aftalepapir/kontrakt eller skrives som selvstændigt kontrakt. Alle lærere i klassen informeres på klassekonferencen, så det er muligt at bringe emnet på banen undervejs i grundforløbet.